

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

UKA 2017/130

14.10.2017

Kelly Berthelsen

**Pisortatigoortumik marlunnik inuiattut erinarsuuteqarnerput
nalileroqqittariaqarnerlutigu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq.**
(Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit)

Inuiattut erinarsuutivut marluusariaqarpat?

Nunarput utoqqarsuanngoravit kiisalu Nuna asiilasooq 1979-imi namminersorneruleratta tamarmik inuiattut erinarsuutinngortinnejarsimapput naak siulleq, tassalu nunarput utoqqarsuanngoravit 1910-ip kinguninngualu inuiattut erinarsuutitut isigineqarsimagaluartoq.

Inuiattut erinarsuutit marlunngorsimanerannut suut pissutaarpiarnersut matumuuna eqqartorneqassannigillat naak taallat taakku tamarmik immikkut inuiattut misigissusitsinnik attuillutillu ersersitsisaraluartut.

Sooq marlunngortinnejarsimanersut akinngikkaluarlugu marluunerat qanoq nassataqarnersoq, ataasiussanersoq, ataasiinnangussappat sorliussanersoq, imaluunniut nutaamik taalliorraqassanersoq isummersorfigissavarpuit.

Marluussappat?

Oqallissaarisooq isumaqatigeqqajaanangitsuunngilaq marluunerat soqutigineqassusiannut sunniuteqarsimagunarmat. Ataatsimimmi eqqaamajuminartumik inuiattut erinarsuuteqarsimagaluarutta qularnarpallaanngilaq amerlanerusugut alanngaarsinnaassagaluaripput imarisaanilu oqaatsit pingaartinnerusimassagaluarivut. Taamaammat isumaqaqqajaanarpoq inuiattut erinarsuut ataasiinnaassasoq. Inuiattut erinarsuup ataatsip, inuaat kinaassusiannut tulluartup, aammalu eqqaamajuminartup inuiattut ataasiussuserput suli annerusumik naqissusissagaa qularnanngilaq. Tassa, pitsaanerpaassaaq ataatsimik inuiattut erinarsuuteqarutta.

Taavami sorliussava?

Erinarsuutit marluusariaqannginnerannik siuliani taaneqartutut isummerutta taava arlaat sorliussanersoq aamma isummerfigisariaqassavarpuit isumaqarutta taakku arlaat toqqassagipput. Taamaattoqassappat taava siulliulluni atulersup toqqarnissaa ajornannginnerussagaluarpoq sorleq arlaat naleqqunnerunersoq assortuussutigingikkaluarlugu. Taallalli taakku tamarmik immikkut assigiinngitsunik misigissuseqarfingineqarmata aamma arlaannaannik toqqaanniärneq immaqa aatsaat inuannik taasititsinkkut tamanut naammaginarnerusumik aalajangiivigineqarsinnaavoq.

Nutaamimmi?

1910-ip kingornaniit maannamut pissutsit allanngorsimaqimmata, aammalu naalakkersuinikkut inissisimanerput allanngorsimaqimmat nutaamik erinarsuuteqalernissarput pissusissamisuuginnassanngikkaluarnerpoq? Inuaat namminersornissaminnik, namminerisaminnik naalagaaffittaaruumarlleruttorfianni alloriarnerit pingaarutillit ilaattut immaqa inuiattut erinarsuuitaartariaqarpugut.

Maanna inuiattut tunngaviusumik inatsisisssarput suliarilereerparput, ilaat aqaguinnannguaq namminersortunngorumapput, ilaalli piareersaqqaarumapput. Tassa ullut nutaat nammineerumaffiit nalliuussimapput, tupinnassanngilarlu inuaat nutaamik aamma erinarsuuitaaruumaassagaluarpat.

Taavami qanoq iliussaagut? Oqallinneq manna siammarniarli. Inatsisit tunngaviusut pillugit oqallinnermut ilanngullugu inuaqatigiinnut oqaluuserisassanngortinnejarniarli. Ataaseq nalunngilarput, inuiattut erinarsuuteqartariaqarpugut tamatta pigisatsinnik ajornanngippallu amerlanerpaat alinggaarsinnaasaannik.